

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Variis Generibus, Causis, Atque Exitu Persecutionum,
Quas pij hoc in mundo peregrinantes patiuntur**

Lens, Jean de

Lovanii, 1578

No[n] esse verendu[m] ne persecutionibus plurimis fracta omnino
succu[m]bat ecclesia. Cap. 27.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30324

DE VARIIS PIORVM

quādo reiecta, cum propterea periisset, authoris mei Christi familiam, meam in tutelam suscepi. Quæ nisi meis fuisset focunda seminibus, nunquam breui adeo temporis spacio, terrarum orbem impleuisset, ac nisi meis fuisset communita præsijs, nunquam tot hostium insultus, singulari fortitudine perfregisset. Denique nisi meis artibus egregiè fuisset instructa, neque sibi philosophos argutissimos adiunxisset, neque superbos reges, terræque principes, ad Christianam humilitatem deposuisset. Sed cum ego quæcunq; sunt salutaria aut grata mortalibus, semel fugata reduxero, iustitiam, pacem, libertatem, vitam, salutem, immortalitatem, tamen pro his omnibus spreta repudior, cateruasque patior contradicentium. In me vnam cunctis argumentorum machinis, vim telorum ingentè venenata linguæ facundia suggerente, humanū armatur ingenium, cuius impetus cum omni tempore sensi graues, tum hac ætate acerrimos maximeq; varios ex omni parte perpeffa sum: quibus omnibus summa contentione id agitur, vt Christi familia, quam meo semper lacte nutriui, & Christiana religio, quam meo soui calore, ex omnibus terrarum angulis dissipetur.

*Non esse verendum ne persecutionibus plurimis
fracta omnino succumbat ecclesia.*

CAPVT XXVII.

*Cyrr. lib. 1.
epistolarum,
epistola 4.*

1, Macha. 2.

Verum hæc nos persecutionum frequentia ruinaq; multorum, perturbare minimè debet. Mouere, inquam, nos non debet, si apud quosdam in nouissimis temporibus, aut lubrica fides nutat, aut Dei timor apud irreligiosos vacillat, aut pacifica concordia non perseuerat. Prænunciata sunt enim hæc futura in seculi fine, & domini voce atque apostolorum contestatione prædictum est. Deficiente iam mundo, atque propinquante Antichristo, bona quæque deficere, mala verò & aduersa proficere, non sicut tamen quamuis nouissimis temporibus in Ecclesia Dei aut euangelicus vigor cecidit, aut Christianæ virtutis & fidei robur elanguit, vt non supersit portio sacerdotum, quæ minimè ad has rerum ruinas & fidei naufragia succumbat: sed fortis & stabilis honorem diuinæ maiestatis & sacerdotalem dignitatem, plena timoris obseruatione, tueatur. Meminimus & tenemus, succumbentibus licet ac cedentibus cæteris,

ceteris, Matathiam legem Dei vindicasse fortiter: Heliam *3. Regū 19.*
 Iudæis deficientibus atque à religionē recedentibus, stetit
 & certasse sublimer: Daniele nec solitudine religionis *Danielis 3.*
 alienæ, nec persecutionis assiduæ infestatione deterritum
 frequenter ac fortiter gloriose dedisse martyria. Tres item
 pueros nec armis nec minis fractos, contra ignes Babylo-
 nios fideliter obstinisse, & victorem regem in ipsa sua capti-
 uitate vicisse. Vident vel præuaricatorum numerus, vel pro-
 ditorum, qui nunc in Ecclesia, contra ecclesiam surgere, &
 fidem pariter & veritatem labefactare cœperunt. Permanet
 apud plurimos sincera mens & religio integra, & non nisi
 Domino & Deo suo anima deuota, nec Christianam fidem,
 aliena perfidia deprimit ad ruinã, sed magis excitat & exal-
 tat ad gloriam. Quò pertinere arbitror quod scriptum in
 Psalmis sic est: Congregatio taurorum in vaccis populo- *Psal. 67.*
 rum, vt excludant eos qui probati sunt argento. Quo loco
 (interprete quidem Augustino) hæreticos taurorum nomi-
 ne propheta significat, propter superbiam duræ indomitæq;
 cervicis. Vacca autem populorum, seductibiles animas vo-
 luit intelligi, quòd tauros hæc facile sequerentur. Neque
 enim populos seducunt vniuersos, in quibus sunt graues &
 stabiles non pauci, propter quos dictum est: In populo gra- *Psal. 34.*
 ui laudabo te; sed in ijs valent populis, quos vaccarum in-
 morem lasciuia carnis insolentes atque instabiles reddit. Ex
 his enim sunt, qui penetrant domos & captiuas ducunt mu-
 lierculas oneratas peccatis, quæ ducuntur varijs desiderijs
 erroris, semper discentes, & ad veritatis scientiam nunquam
 peruenientes. Quod autem ait idem Apostolus, Oportet & *1. Corint. 11.*
 hæreses esse, vt qui probati sunt manifesti fiant in vobis. Hoc
 ipsum expressum in psalmo his verbis est: Vt excludantur ij
 qui probati sunt argento, id est, qui probati sunt eloquijs
 Domini: de quibus illud est apud eundem Psalmographum:
 Eloquia Domini eloquia casta, argentū igne examinatum *Psal. 11.*
 probatum terræ, purgatum septuplum. Excludantur autem
 hoc argento probati, hoc est, appareant atque emineant, &
 quemadmodum loquitur Apostolus, manifesti fiant in no-
 bis. Nam & in arte argentaria exclusores ij vocantur, qui de
 massa confusa & informi, vasis cuiuspiam formam norunt
 exprimere. Itaque cum multi diuinarum literarum sensus
 lateant, paucisque intelligentioribus perspecti sint, neque af-
 serantur

DE VARIIS PIORVM

ferantur commodius, nisi cum respondendi hæreticis cura compellit, sit illis exurgentibus, vt etiam qui negligent studia doctrinæ, sopore discussõ ad audiendi excitentur diligentiam, vt aduersarij refellantur. Inimici enim omnes ecclesiæ, quolibet errore cæcentur, vel malitia deprauentur: si accipiunt potestatem in corpora sãuendi, exercent eius patientiam: sin tantummodo prauè sentiendo aduersentur, eius exercet sapientiã: vt autem etiã inimici diligantur, exercent eiusdem beneuolentiam, atq; etiam beneficentiam. Ideoq; diabolus princeps impiæ ciuitatis, aduersus peregrinantem in hoc mundo sanctam ciuitatem, vasa propria commouendo, non modò non vincere sinitur: sed neque nocere permittitur, cui proculdubiò & rebus prosperis cõsolatio, vt non frangatur aduersis, & rebus aduersis exercitatio, vt non corrumpatur prosperis, diuinę prouidetiæ benignissima cura procuratur: vt in psalmis illam vocẽ non aliunde agnoscamus exortam. Secundum multitudinem dolorum meorum in corde meo, consolationes tuæ lætificauerunt animam meam. Ac multos quidem quotidie cernimus siue prosperitate corruptos, siue erroribus fascinosos, siue fractos aduersis, in propriam ferri perniciem. Sed quid si fidelium quidam exciderunt? nõ quid eorum incredulitas fidẽ Dei euacuauit? Absit: est enim Deus verax, omnis autem homo mēdax, & Dominus quoque in euangelio cum eũ loquentem discipuli relinquerent, conuersus ad duodecim dixit. Nunquid & vos vultis abire? Respondit ei Petrus: Domine ad quem ibimus? verba vitæ æternæ habes. Loquitur illic Petrus super quem ædificanda fuerat ecclesia, vnus loquẽs pro omnibus, atque ecclesię voce respondens & docens, quia etsi contumax & superba obaudire nolentium multitudo discedat, ecclesia tamen Christianorum non recedit, & illi sunt ecclesia & plebs sacerdoti adunata, & pastori suo grex adhærens. Hæc igitur illa est ciuitas & domus super firmam & solidam fundata petram, vt frustra in eam flumina, frustra venti persecutionis irruat, quo impellant ad ruinam. Hęc illa est sanctorum ciuitas edificata super petram, aduersus quam portæ inferorum, id est, consilia & conatus machinationesque principis tenebrarum præualere non poterunt. Est hæc firmissimæ cuiusdam instar insulæ quæ oblatrantibus huius seculi fluctibus vadique tonditur, nec mouetur. Sit, licet ecclesia Christi in an-

August. lib.
18. de ciuitate Dei.

Cypri. lib. 4.
epistolarum,
epist. 9. &
lib. 1. 3.

Matth. 16.

tris,

DE VARIIS PIORVM

Matth. vlt.

Ephes. 4.

tutionem, de qua dictum est. Nouit Dominus qui sunt eius. Nec falso potest dixisse ego vobiscum sum vsque ad cōsummationem seculi, nec frustra pastores & doctores in ecclesia posuisse, sed planè ad consummationem sanctorum, in edificationem corporis Christi, donec occurramus omnes in vnitatem fidei, & agnitionem filij Dei, in virū perfectum, vt iam non simus paruuli fluctuantes & circumferamur omni vento doctrinæ, in nequitia hominum, in astutia ad circumuentionem erroris. Sed sicuti alligatio diaboli est, nō eum permitti exercere totam tentationem, quam vel vi vel dolo posset cogendo fallendōve exerere, Ita eius solutio est, cū diuinitus finitur totis suis suorumque viribus scire & fallere. Quo modo in huius seculi sine soluēdus est, vt quā fortē aduersarium Dei ciuitas superauerit, cum ingenti gloria sui redemptoris, adiutoris, liberatoris, aspiciat. Neque enim vel solutus hostis, expugnabit eam, quæ diuinis semper erit defensa præsidij: neque tum defuturi sunt fortissimi quidam milites, qui omnes eius insidias atque impetus, & caueant prudentissimè, & patientissimè sustineant. Ad hunc verò finem multum iam profectō accessimus: magnas inimicorum vires, omnibus ecclesiæ locis, experitur, & prauū ingenij ad fallendum, & crudelis atque inhumani ad scruēdum. Ligatus quidem ille mundi princeps & multis nunc est, quos nouit Dominus, & semper fuit, eritque semper: sed innumeros alios omni tempore fecit suos, atque ab Ecclesiæ matris auulsos vberibus, ad eandem impiè persequendam, & quoad fieri posset, opprimendam, diuersis sæpè temporibus incitauit.

Heretica persecutionis quæ sit occasio & origo.

CAPVT XVIII.

*Epist. Iudæ
Apostoli.*

QUærat aliquis tam frequentis in Ecclesia persecutionis, quænam esse possit occasio, quidue homines Christianos ad tam pertinax studium nouandæ religionis impellat? Visus est hæc Iudas Taddæus, in epistola posuisse cū diceret: Veh illis qui in via Cain abierunt, & qui Balaam mercede effusi sunt, & qui in via Core perierunt: Quibus sanè verbis primum notatur inuidia, cuius stimulis ac facibus Cain est in paricidium incitatus. Deinde auaritia, cuius cupiditas prophetæ Balaam obturauit oculos & cæcavit. Postremo superbia, quæ aduersus Moysen & Aaron
Leuitas